

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

Interkommunal skolersättning och ersättning till friskolor

De förtroendevalda revisorerna i Tyresö kommun har givit PwC i uppdrag att genomföra en granskning av ovanstående område.

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i allt väsentligt säkerställer en ändamålsenlig planering, budgetering och prognostisering av interkommunala ersättningar och ersättningar till friskolor. När det gäller den interna kontrollen bedöms den tillräcklig inom granskat område, förutom när det gäller avsaknad av dokumenterade rutinbeskrivningar.

Den sammanfattande bedömningen baseras på nedanstående kontrollmål:

- Det finns en fungerande planering och budgetering inom området. Kontrollmålet är uppfyllt. Förvaltningen bedöms ha fungerande rutiner avseende planering och budgetering. Vi bedömer dock att det finns utrymme för förvaltningen att utveckla arbetet med prognoser på längre sikt än ett år framåt.
- Det råder tillförlitlighet i lämnade prognoser. Kontrollmålet är delvis uppfyllt. Det som går att utläsa av verksamhetsberättelserna visar att träffsäkerheten avseende prognostisering och budgeteringen för gymnasieverksamheten har förbättrats de två senaste åren.
- Det finns dokumenterade handläggningsrutiner inom området. Kontrollmålet är delvis uppfyllt. Det saknas i stor utsträckning kommunspezifika dokumenterade rutiner för de granskade områdena. Däremot används istället KSL:s riktlinjer för arbetet på området, samt deras rutiner och system.
- Det tillämpas rätt prissättning och former för uppföljning av detta. Kontrollmålet är uppfyllt. Kommunen använder sig av KSL:s prislista och dessa ersätts genom ett verksamhetssystem (UEDB), vilket gör att vi bedömer risken för felaktigheter som liten.

- Rutiner kring fakturakontroll (belopp och riktighet/substans) samt fakturering (fullständighet och belopp). Kontrollmålet är delvis uppfyllt. Rutinerna för fakturakontroll och fakturering är i hög grad integrerat till systemet kring KSL:s ungdoms- och elevdatabas (UEDB). Detta gör att risker för felfakturering och andra felaktigheter är små. Genomförd fakturagranskning visar inte på några felaktigheter. Däremot saknas dokumenterade handläggningsrutiner för faktureringen vilket kan komma att utgöra en risk vid exempelvis byte av handläggare. Dokumenterade handläggningsrutiner är en del av den interna kontrollen och att skriftliga rutiner saknas kan därför ses som en brist.

Utifrån granskningsresultatet lämnas följande rekommendationer

- Säkerställ att dokumenterade rutin- och processbeskrivningar för prognostisering för gymnasieskolans elever upprättas, vilka bör inbegripa metoderna för budgetering av förväntade in- och utpendlande elever.
- Tillse att en dokumenterad rutinbeskrivning avseende handläggning och fakturering inom området utarbetas. Denna bör specificera vilka kontroller och avstämningar som behöver göras i syfte att upprätthålla en tillräcklig intern kontroll. I detta sammanhang bör ställningstagande även ske kring vilka uppgifter som framdeles ska ligga på ekonom och vad som kan skötas på assistentnivå.

Revisorerna översänder rapporten och önskar skriftligt få del av nämndens yttrande med anledning av granskningsresultatet senast 2016-10-14. Yttrandet tillställs revisorerna via Tyresö kommuns kanslifunktion inom kommunledningskontoret.

För Tyresö kommuns revisorer

Claes-Göran Enman
Ordförande

För kännedom
Kommunfullmäktiges presidium

Revisionsrapport

Interkommunal skolersättning och ersättning till friskolor

*Per Larsson
Charlotta Franklin*

Maj 2016

Tyresö kommun

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattande bedömning och rekommendationer	2
2.	Inledning.....	4
2.1.	Bakgrund	4
2.2.	Revisionsfrågor.....	4
2.2.1.	Kontrollmål	4
2.2.2.	Revisionskriterier	4
2.3.	Avgränsning och metod.....	5
3.	Lagstiftning, regional samverkan och organisation.....	6
3.1.	Lagstiftning.....	6
3.2.	Regional samverkan	6
3.2.1.	Ungdoms- och elevdatabasen (UEDB).....	7
3.2.2.	Ansökan och intagning	7
3.3.	Organisation Tyresö kommun.....	8
3.3.1.	Tyresös gymnasieverksamhet	8
4.	Granskningsresultat.....	9
4.1.	Prognostisering av elevantal	9
4.1.1.	Planering och budgetering	9
4.1.2.	Ersättningar och resurser.....	10
4.1.3.	Tillförlitlighet i lämnade prognoser.....	10
4.1.4.	Dokumenterade handläggningsrutiner	11
4.1.5.	Bedömning 1-3	11
4.2.	Prissättning samt intern kontroll av fakturor	11
4.2.1.	Prissättning och uppföljningsmetoder	12
4.2.2.	Betalningar inom samverkansområdet	12
4.2.3.	Betalningar utanför samverkansområdet.....	12
4.2.4.	Stickprovsgranskning av fakturor.....	13
4.2.5.	Dokumenterade rutiner.....	13
4.2.6.	Bedömning 4-5.....	13

1. *Sammanfattande bedömning och rekommendationer*

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Tyresö kommun har PwC granskat Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden, med anledning av deras arbete med prognostisering, den interna kontrollen av interkommunala ersättningar samt ersättningar till de fristående skolorna i gymnasieverksamheten. Granskningen omfattar arbetsprocesserna kring planering, budgetering och prognostisering av ersättningar mellan kommuner och till fristående gymnasieskolor inom kommunen. Vidare omfattar granskningen den interna kontrollen i rutinerna för fakturakontroll och fakturering inom området.

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i allt väsentligt säkerställer en ändamålsenlig planering, budgetering och prognostisering av interkommunala ersättningar och ersättningar till friskolor. När det gäller den interna kontrollen bedöms den tillräcklig inom granskat område, förutom när det gäller avsaknad av dokumenterade rutinbeskrivningar.

Den sammanfattande bedömningen baseras på nedanstående kontrollmål:

Det finns en fungerande planering och budgetering inom området. Kontrollmålet är uppfyllt. Förvaltningen bedöms ha fungerande rutiner avseende planering och budgetering. Vi bedömer dock att det finns utrymme för förvaltningen att utveckla arbetet med prognoser på längre sikt än ett år framåt.

Det råder tillförlitlighet i lämnade prognoser. Kontrollmålet är delvis uppfyllt. Det som går att utläsa av verksamhetsberättelserna visar att träffsäkerheten avseende prognostisering och budgeteringen för gymnasieverksamheten har förbättrats de två senaste åren.

Det finns dokumenterade handläggningsrutiner inom området. Kontrollmålet är delvis uppfyllt. Det saknas i stor utsträckning kommunspecifika dokumenterade rutiner för de granskade områdena. Däremot används istället KSL:s riktlinjer för arbetet på området, samt deras rutiner och system.

Det tillämpas rätt prissättning och former för uppföljning av detta. Kontrollmålet är uppfyllt. Kommunen använder sig av KSL:s prislista och dessa ersätts genom ett verksamhetssystem (UEDB), vilket gör att vi bedömer risken för felaktigheter som liten.

Rutiner kring fakturakontroll (belopp och riktighet/substans) samt fakturering (fullständighet och belopp). Kontrollmålet är delvis uppfyllt. Rutinerna för fakturakontroll och fakturering är i hög grad integrerat till systemet kring KSL:s ungdoms- och elevdatabas (UEDB). Detta gör att risker för felfakturering och andra felaktigheter är små. Genomförd fakturagranskning visar inte på några felaktigheter. Däremot saknas dokumenterade handläggningsrutiner för faktureringen vilket kan komma att utgöra en risk vid exempelvis byte av handläggare. Dokumenterade handläggningsrutiner är en del av den interna kontrollen och att skriftliga rutiner saknas kan därför ses som en brist

---

Rekommendationer

Utifrån granskningsresultatet lämnas följande rekommendationer:

- Säkerställ att dokumenterade rutin- och processbeskrivningar för prognostisering för gymnasieskolans elever upprättas, vilka bör inbegripa metoderna för budgetering av förväntade in- och utpendlande elever.
- Tillse att en dokumenterad rutinbeskrivning avseende handläggning och fakturering inom området utarbetas. Denna bör specificera vilka kontroller och avstämningar som behöver göras i syfte att upprätthålla en tillräcklig intern kontroll. I detta sammanhang bör ställningstagande även ske kring vilka uppgifter som främst ska ligga på ekonom och vad som kan skötas på assistentnivå.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Med begreppet interkommunal ersättning menas det belopp som en kommun har rätt till då en elev skriven i en annan kommun utbildas i den första kommunens gymnasieskola.

Rätten till interkommunal ersättning ska, enligt skollagen (2010:800) gälla för de elever/barn som är antagna på förskola, fritidshem, gymnasieskola, gymnasiesärskola eller kommunal vuxenutbildning. Rätten till interkommunal ersättning gäller både i offentlig och privat verksamhet.

En risk- och väsentlighetsanalys har genomförts utifrån Tyresö kommuns totala utgifts- och inkomstslagsredovisning och en inventering av rutinerna enligt ISA. Resultatet visade bland annat på behovet av att genomföra en granskning inom området.

2.2. Revisionsfrågor

De revisionsfrågor som granskningen ska besvara är följande:

- Sker planering, budgetering och prognostisering av interkommunala ersättningar och ersättningar till friskolor på ett ändamålsenligt sätt?
- Är den interna kontrollen tillräcklig i rutinerna för fakturakontroll och fakturering inom området?

2.2.1. Kontrollmål

Kontrollmålen bedöms och ligger till grund för revisionsfrågornas besvarande. Utbildningsnämnden ska tillse att verksamheten har en:

- Fungerande planering och budgetering inom området
- Tillförlitlighet i lämnade prognoser
- Dokumenterade handlägningsrutiner inom området
- Rätt prissättning och former för uppföljning av detta
- Rutiner kring fakturakontroll (belopp och riktighet/substans) samt fakturering (fullständighet och belopp)

2.2.2. Revisionskriterier

De kriterier som utgör kontrollmålen bedömningsgrunder är kommunallag, skollag samt interna styrande och stödjande dokument.

2.3. Avgränsning och metod

Granskningen är avgränsad till interkommunal ersättning för gymnasieverksamhet, samt ersättning till fristående gymnasieskolor. Ersättningar och bidrag kopplade till det individuella programmet ingår inte i granskningen. Gymnasiesärskolan är vidare exkluderad i denna granskning.

Granskningsobjekt är Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden.

Metoden för granskningen har varit genomgång av styrande och stödjande dokument samt uppgifter ur verksamhetssystemet. Avstämning har gjorts av ett urval faktureringsunderlag avseende utbildningsplatser. Intervjuer har genomförts med förvaltningschef, förvaltningscontroller och stabsadministratör. Vidare har även förvaltningens verksamhetsberättelser granskats för revisionen.

3. Lagstiftning, regional samverkan och organisation

Nedan beskrivs lagar och regleringar rörande ersättningar för gymnasieskolan, samt även samarbeten för ersättningssystem nationellt, regionalt och lokalt inklusive kommunens organisation inom området.

3.1. Lagstiftning

Enligt skollagen (2010:800) har kommuner som tagit in sådana elever i sina gymnasieskolor som inte är hemmahörande i kommunen rätt till ersättning för de kostnader för elevens utbildning detta innebär. Ersättningen ska betalas ut från den aktuella elevens hemkommun, vilket då definieras som en interkommunal ersättning. Ersättningen ska enligt lag baseras på den utbildande kommunens självkostnad, såvida inte kommunerna har kommit överens om annan ersättningsnivå.

Skollagen anger inga beräkningsgrunder eller bidragsbelopp. På grund av avsaknad av detta måste kommunerna själva utveckla tydliga regler och beräkningsgrunder både avseende bidrag till friskolorna, men även för fastställandet av pris per elev i den egna gymnasieskolan. I de fall kommunen själv inte erbjuder det program som eleven har antagits till skall riksprislistan användas.

Friskolor har enligt Skollagen rätt till ersättning och bidraget ska bestämmas efter samma grunder som kommunen tillämpar vid fördelning av resurser till de egna gymnasieskolorna för motsvarande program. Om programmet inte finns i den egna kommunen ska riksprislistan användas. Friskolor ska således om inte annan överenskommelse finns tilldelas motsvarande bidrag per elev som eleven skulle genererat i den egna kommunen.

Den 1 juli 2014 skedde även ett förtydligande i skollagen att kommuner och rektorer ska fördela resurser till utbildningen inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov.

3.2. Regional samverkan

Gymnasieantagningen Stockholms Län är sedan en tid tillbaka samordnad av kommunförbundet i Stockholms län (KSL). Samarbetet omfattar i dagsläget antagningssystem, samverkansavtal, prislista och antagningskansli.

Inom samarbetet ingår en bestämd prissättning för de gymnasieprogram som finns att söka. Priserna revideras varje år, och gäller för samtliga interkommunala ersättningar till kommuner anslutna till samarbetet. Kommunerna får genom databasen ett betalningsunderlag, med möjlighet att ansluta detta till kommunens ekonomisystem. Programpengen är uppdelad i sju olika kostnadsslag; undervisning, lokaler, läroverktyg, skolmältider, skolhälsovård, resor samt administration/övrigt. Eventuella kostnader för SL-kort ingår inte utan faktureras i de fall detta är aktuellt separat. Utbetalningarna sker månadsvis, justeringar görs varje termin och anslag accepteras på årsbasis.

Till följd av lagändringen att fördela resurser inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov har en modell för resursfördelning tagits fram där ett strukturtillägg i Stockholmsregionen ska ge extra ekonomiskt stöd till skolor som har elever med lägre måluppfyllelse. Strukturtillägget beräknas per elev och nationellt program, men betalas ut till skolorna utan specifikation om vilka elever det avser.

3.2.1. Ungdoms- och elevdatabasen (UEDB)

Samtliga kommuner i Stockholms län samt Gnesta, Norrtälje och Håbo kommun är anslutna till en gemensam databas, där samtliga elever inom gymnasieverksamheten i kommunerna finns registrerade. Även en stor del av Sveriges övriga kommuner kan få tillgång till systemet, för de fall då dessa kommuner har elever skrivna inom sig men som valt att genomföra sin gymnasieutbildning i någon av kommunerna inom KSLs samarbetsavtal. För de kommuner utanför länet där det finns elever från samverkansområdet finns det möjlighet att få inloggning till databasen för att se uppgifter på de elever som finns registrerade, och även få fram utbetalningsrapporter.

Elevdatabasen understödjer betalningsströmmar av programpeng, att rätt betalningsunderlag finns och den ger även information om aktuella intäkter samt förenklar administration.

De förbestämda priserna i systemet gör att risken för felfaktureringar är till stor del minimerad. Om administratören försöker ändra eller genomföra felaktigheter säger datasystemet ifrån. Det är heller inte möjligt att dubbeldebitera för en elev i databasen. Skulle en elev vara registrerad vid två olika gymnasieskolor parallellt vid mätdatum resulterar det att ingen transaktion sker för den eleven. Ur den gemensamma databasen kan administratörerna hämta information om volymer och elevernas rörelsemönster. Det kan gälla i vilka kommuner eleverna söker sig till, vilka program de väljer eller väljer bort, samt om och hur elever byter skola eller program under utbildningens gång. Detta ger information och underlag både för KSL och för kommunerna inför kommande prognostiseringar.

Handböcker, lathundar och rutiner för UEDB tillhandahålls av KSL.

3.2.2. Ansökan och intagning

Ansökan och antagning till gymnasieskolor i Stockholms län sköts via en gemensam databas, www.gyantagningen.se. Här sker sökningar till länets samtliga skolor, såväl kommunala som fristående. Endast ett fåtal fristående gymnasieskolor har ett eget antagningssystem utanför det gemensamma.

I Stockholms län har samtliga kommuner samt Håbo, Gnesta och Norrtälje kommun tecknat samverkansavtal gällande de nationella programmen. Mellan vissa kommuner i regionen finns även samverkansavtal för vissa introduktionsprogram.

3.3. Organisation Tyresö kommun

I Tyresö ansvarar gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden för området kring de interkommunala ersättningarna inom gymnasieskolan.

Utvecklingsförvaltningen, som även står under kultur- och fritidsnämnden, ansvarar för frågor som gäller gymnasie- och vuxenutbildning, arbetsmarknad, flyktingmottagning och SFI, bibliotek samt kultur och fritid och fritidsgårdar.

3.3.1. Tyresös gymnasieverksamhet

Inom Tyresö kommun finns en kommunal gymnasieskola, Tyresö gymnasium, som erbjuder 10 nationella program med inriktningar inom de flesta kunskapsområden. Vid gymnasiet studerade cirka 500 elever under år 2015 enligt verksamhetsberättelsen. Som visas av figuren nedan har Tyresö en trend av minskande elever i den egna gymnasieskolan, både i elever från den egna kommunen samt från andra kommuner. Eleverna söker sig istället till gymnasieskolor, och friskolor i andra kommuner. Det finns inte någon fristående aktör för gymnasieutbildning inom Tyresö kommun.

I tabellen nedan, hämtad ur nämndens verksamhetsberättelse för 2015, kan man se den minskande trenden i antal elever som går på kommunens gymnasieskola, respektive i andra kommuner samt friskolor.

Nyckeltal/ verksamhetsmått	2012	2013	2014	2015
<i>Antal elever på Tyresö gymnasium</i>	873	628	546	493
<i>-varav elever från annan kommun</i>	228	191	162	156
<i>Antal elever i friskolor</i>	637	714	739	751
<i>Antal elever i andra kommuner</i>	636	669	697	730

4. Granskningsresultat

I följande avsnitt presenteras våra iakttagelser och bedömningar för respektive revisionsfrågor och formulerade kontrollmål. I avsnitt 4.1 redogörs för de tre första kontrollmålen som är kopplade till prognostisering och budgetering, medan i avsnitt 4.2 redogörs för kontrollmål 4-5 som är kopplade till prissättning intern kontroll.

4.1. Prognostisering av elevantal

Kontrollmål 1-3:

- Fungerande planering och budgetering inom området.
- Tillförlitlighet i lämnade prognoser.
- Dokumenterade handläggningsrutiner inom området.

För att på ett ändamålsenligt sätt kunna budgetera verksamheterna är det av intresse att kommunens prognoser för elevflöden är så korrekt som möjligt. En större andel utpendlande elever än beräknat leder till ökade kostnader, och en lägre andel inpendlande elever leder till ett inkomstbortfall för kommunen. Tyresö hade år 2015 ungefär 80 procent av eleverna i fristående gymnasieskolor eller i skolor i en annan kommun än den egna.

4.1.1. Planering och budgetering

Förvaltningen beskriver sin ekonomiska planering i tre delar. Inledningsvis genomförs budgetarbetet, följt av uppföljningsarbete och avslutningsvis bokslut.

De prognoser som Tyresö gör för antal och fördelningen av gymnasieelever görs enligt intervjusvar för ett år framåt. Prognosarbetet görs på förvaltningsnivå i nära dialog med rektor ute i verksamhet. Arbetet inleds under början av året med författande av kommunplanen, som ska vara klar till sommaren. Under våren påbörjas arbetet med nämndplanen, vilken innefattar ett prognostiseringsarbete som inleds i maj. Då granskas kommunens senaste befolkningsprognos och den aktuella nyttjandegrad som ska användas. Nyttjandegraden är det procentuella påslag som kommer av att det finns elever som behöver mer tid än andra på sig att klara av en gymnasieutbildning, samt att det anländer elever utifrån som ej finns med i befolkningsunderlaget. Med anledning av detta viktas befolkningsprognosen upp med en procentsats. I juni levereras ett utkast till nämndplanen, vilken innehåller hur många elever kommunen ska betala för. Detta är då totalt, oavsett fördelning mellan egen gymnasieskola eller annan kommun. Slutligen sätts detaljbudgeten i december då det står klart hur många elever kommunen har ett betalningsansvar för, och hur många elever kommunen i sin egen gymnasieskola. Elever i den egna verksamheten består av kommunens egna elever men även av inpendlande elever från andra kommuner. Enligt intervjusvar rör det sig under pågående läsår om ungefär 140 elever som pendlar in till kommunens gymnasium från andra kommuner.

IT-stödsystemet Hypergene används för att kunna lägga in och analysera budget, prognoser och analyser samt måluppfyllelse.

4.1.2. *Ersättningar och resurser*

Kommunens interna resursfördelningsmodell är uppbyggd på variablerna volym, pris och politiska prioriteringar. Det finns enligt intervjusvar en önskan från gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden att Tyresö gymnasium ska erbjuda en viss mängd och variation i utbildningsprogram. Förvaltningen är idag medvetna om att de har ett stort antal program på förhållandevis få elever, vilket har lett till att det finns program som inte bär sig ekonomiskt. En av utmaningarna är det minskande elevantalet, vilket gör att de fasta kostnaderna för varje elev har ökat de senaste åren. För att resursoptimera har kommunens vuxenutbildningsverksamhet nu flyttat in i gymnasieskolans lokaler.

Rörande de politiska prioriteringarna finns enligt intervjusvar inga nya tydliga direktiv på området. Det finns en uttalad vilja om att Tyresö ska ha en egen kommunal gymnasieskola, och att den skolan ska erbjuda vissa av de nationella programmen även om dessa inte bär sig ekonomiskt. Ersättningen för de nyanlända elever som ännu inte har hunnit folkbokföras inom en kommun betalas ut av Migrationsverket. Det gör att dessa elever kan komma in på introduktionsprogrammets språkintrödn utan att det tynger den enskilda kommunens ekonomi.

I intervjusvar uppges att kommunen i begränsad utsträckning använder sig av trendbevakning eller tidsserier för att skapa långsiktiga prognoser över in- och utpendlande elever. De skillnader som upptas i de nuvarande ettårs-prognoserna baseras på antagande om nyanlända. Det finns dock en samverkan mellan de närliggande kommunerna där de tittar på söktrender och hur de tillsammans kan planera. Enligt intervjusvar uppges att förvaltningen arbetar med kontinuerlig uppföljning av de korta prognoserna för att hela tiden ligga så nära realiteten de kan. Förvaltningen uppger att de önskar att kommunen ska utveckla sina processer och modeller för att ta fram befolkningsprognoser. Ett förbättrat arbete med dessa prognoser skulle göra arbetet än enklare för gymnasieenheten, och på sikt även kunna leda till en minskad osäkerhet i två- eller treåriga prognoser för elevflöden.

4.1.3. *Tillförlitlighet i lämnade prognoser*

Förvaltningen anser att UEDB utgör ett överskådligt och enkelt system att ta fram underlag från i form av intäkter och kostnader för elever. Underlag över intäkter tas fram varje månad och skickas till den centrala ekonomienheten. Ekonomisystemet Ekonomia används vilken är kompatibel med UEDB. Således uppdateras statusen för antalet elever kontinuerligt.

Enligt intervjusvar har de senaste årens flyktinginvandring försvårat prognosarbetet då det är mycket svårt att förutse hur många nyanlända elever som bosätter sig i eller tilldelas kommunen. Hur många det blir kan få stora ekonomiska konsekvenser och enligt förvaltningen går detta inte att förutse på förhand.

Ett utvecklingsområde som nämns under intervjun är kommunens befolkningsprognos vilken kan förbättras, och som är central i förvaltningens prognosarbete.

Den stora minskningen av elever som går på Tyresös gymnasium har lett till stora utmaningar i att klara ekonomin i verksamheten. Av de senaste årens verksamhetsberättelser går att utläsa följande ekonomiska resultat:

Ekonomiskt resultat gymnasiet¹ enligt verksamhetsberättelser:

År	2015	2014	2013	2012
Resultat (mnkr)	-0,9	-12,4 (inkl särskola)	- 11,5	-20,5

Av verksamhetsberättelserna går det att utläsa att det för 2013 började 88 elever på Tyresö gymnasium färre än budgeterat och 7 fler än budgeterat under 2014. Enligt intervjuvar ska differensen för 2015 vara 2 elever, således ska prognossäkerheten ha förbättrats väsentligt de senaste två åren.

4.1.4. Dokumenterade handläggningsrutiner

Kommunen har antagit en generell kommunplan, Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden har fastställt en nämndplan och även en enhetsplan finns för verksamheten. När dessa ska vara klara, och vad dessa ska innehålla samt vilket ansvar som fattas är tydligt. Av intervjuvar framkom att de på ekonomiavdelningen arbetar på en än mer detaljerad tidsplan. Ansvarig ekonom har för avsikt att inleda författande av en överlämnandeplan/tjänstebeskrivning inför dennes pensionsavgång vilken inleds om några år.

4.1.5. Bedömning 1-3

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden har fungerande rutiner och verksamhetssystem för ett fungerande prognos- och budgetarbete för gymnasieverksamheten. Vi bedömer dock att det finns utrymme för förvaltningen att utveckla arbetet med prognoser på längre sikt än ett år framåt.

Det som går att utläsa av verksamhetsberättelserna visar att träffsäkerheten avseende prognostisering och budgeteringen för gymnasieverksamheten har förbättrats de två senaste åren.

Det saknas i stor utsträckning kommunspecifika dokumenterade rutiner för de granskade områdena. Det kan leda till en ökad risk att rutiner eller kompetens går förlorad, eller att verksamheten bedrivs utan samsyn. Däremot används istället KSL:s riktlinjer för arbetet på området, samt deras rutiner och system.

4.2. Prissättning samt intern kontroll av fakturor**Kontrollmål 4-5:**

- Rätt prissättning och former för uppföljning av detta.
- Rutiner kring fakturakontroll (belopp och riktighet/substans) samt fakturering (fullständighet och belopp).

En god intern kontroll minskar riskerna att felaktiga belopp eller attesteringar sker, vilka skulle kunna orsaka merkostnader eller förtroendeskada för kommunen. Att processer,

¹ Då verksamhetsberättelserna har olika struktur mellan åren kan det finnas i vad som ingår i siffrorna och vilka exakta verksamheter som avses.

system och rutiner fungerar är därför en förutsättning för en rättvisande redovisning och finansiell rapportering.

4.2.1. Prissättning och uppföljningsmetoder

Tyresö kommun ersätter sin egen gymnasieskola, Tyresö gymnasium, enligt samma tariff som beslutas av KSL, och gäller för interkommunala ersättningar i hela länets upptagningsområde. Den aktuella prislistan räknas upp i juni varje år. För de elever som får sin utbildning i fristående gymnasieverksamhet utgår även ett påslag för administration- och momsersättning med tre procent.

Inom samverkansområdet i KSL sätts priserna av kommunförbundet, vilka är de priser som Tyresö kommun använder sig av. Aktuella priser finns att läsa i "Prislista för gymnasieskolan i Stockholms län 2016" på KSLs hemsida².

4.2.2. Betalningar inom samverkansområdet

I den regionala ungdoms- och elevdatabasen som Tyresö är ansluten till sedan finns samtliga elever som är folkbokförda inom samverkansavtalets geografiska område. I databasen kan även kommuner utanför KSL ges möjlighet att lägga in de elever från deras kommun som läser vid ett gymnasium inom KSL:s område.

Genom databasen får ansvarig administratör/ekonom i Tyresö kommun ut ett betalningsunderlag, som är anslutet till kommunens ekonomisystem. Underlaget till den interkommunala ersättningen innehåller bland annat uppgifter om vilken gymnasieskola eleven är registrerad vid och elevens folkbokföringsuppgifter. Alla kommuner som finns med i systemet gör utbetalningar efter samma underlag vilket innebär att inga fakturor genereras för elever som omfattas av samverkansavtalet. In- och utbetalningar sköts i databasen.

Enligt de intervjuade är databasen smidig, användbar och driftsäker. De uppger även att informationen rörande elever är lätthanterad. KSL anordnar regelbundet nätverksträffar för utvalda administratörer som arbetar med databasen. Dessa träffar sker några gånger per år då tillfälle ges att diskutera styrkor och svagheter med systemet.

4.2.3. Betalningar utanför samverkansområdet

Om eleven är folkbokförd i en kommun som inte omfattas av samverkansavtalet, faktureras även dennes hemkommun med de priser som gäller inom KSL. Saknar elevens hemkommun inloggningsuppgifter till ungdoms- och elevdatabasen, kan en administratör från Tyresö kommun vara behjälplig med att lägga in dessa elever i systemet. De elever som är folkbokförda i Tyresö, men har valt att genomföra sin utbildning i annan kommun betalar mottagande kommuns programpris.

De allra flesta av de kommuner som Tyresöelever söker gymnasieskola inom är anslutna till ungdoms- och elevdatabasen och KSL:s pristariff. Enligt förvaltningen rör det sig om fem till tio elever som inte härstammar från samverkansområdet och där fakturor behöver stämmas av manuellt av ekonomihandläggaren. Fakturorna som betalas dubbelattesteras.

² <http://www.ksl.se/utbildning-och-arbetskraft/publikationer/gemensam-gymnasieregion/programpriser-for-gymnasieskolan-2016.html>

4.2.4. Stickprovsgranskning av fakturor

Vi har under granskningen gått igenom fakturor och fakturaunderlag för elever som inte ingår i KSL:s samverkansområde. Genomgången av dessa fakturor visade inte på några felaktigheter. Samtliga fakturor innehöll adekvata och fullständiga uppgifter, och samtliga uppgifter i fakturorna stämde överens med gällande faktaunderlag.

4.2.5. Dokumenterade rutiner

Vi har inom ramen för granskningen inte tagit del av några kommunspecifika skriftliga rutiner för fakturering eller fakturakontroll för gymnasieskolan och enligt intervjuvaren saknas sådana. De använder sig av de rutiner och riktlinjer som finns utgivna av KSL, vilka av verksamheten bedöms som tillräckliga.

4.2.6. Bedömning 4-5

Vi kan inte se några avvikelser från att korrekt prissättning för elever sker, eller att formerna för uppföljning av dessa skulle brista.

Rutiner för fakturakontroll och fakturering är integrerat till verksamhetssystemet vilket gör risker för felfakturering eller andra felaktigheter små. Stickprovsgranskningen visade att samtliga fakturor stämmer överens med uppgifterna i aktuellt underlag. Dock saknas även här dokumenterade rutiner kring processerna, vilket kan komma att utgöra en risk vid exempelvis byte av handläggare. Dokumenterade handläggningsrutiner är en del av den interna kontrollen och att skriftliga rutiner saknas kan därför ses som en brist.

2016-05-16

Per Larsson
Projektledare

Jan Nilsson
Uppdragsansvarig